

Forflag. Det ærede Medlem indrømmede, at der er Selskaber, som tage sig af at præmiebelønne lang og tro: Tjeneste, men ogsaa i denne Retning vil det ærede Medlem hjælpe til. Først vil han dog have Husfliden fremmet; men jeg vil dog spørge det ærede Medlem, om han tror, at Husfliden under de nuværende Forhold kan blive en virkelig Indtægtskilde, som kan bringe det danske Folk Velstand? Husfliden kan være god, den er nyttig, det skal jeg ikke benegte, men den er kun nyttig til at udfylde Hvide- og Brittimerne fra det sædvanlige Arbejde, og dens Fremme og Udvikling kan opnaas ved, at man — da Samsundsaaanden dog ikke, som jeg tror, er i den Grad fordærvet, at den ikke skulde kunne bevirkte det — træder sammen i Foreninger, hvad der ogsaa er Tilfældet paa min Egn og flere Steder; det behøves ikke, saaledes som her er foreslaaet, at Lovgivningsmagten griber ind deri og styrer Sagen. Dersom vi saaledes skulde gribe ind i alle Forhold, kom vi tilbage til den suveræne Magt; det vilde være som i de Dage, da den suveræne Konge sørgede for sine Undersaatter, og Forskjellen vilde kun være den, at Suverænen her vilde være et stort Flertal, istedetfor at der tidligere kun var een Mand. Nei, vi skulle ikke saaledes sørge baade for Smaa og Store. Det ærede Medlem har sagt, at Samsundsaaanden skal udvikles, og deri er jeg enig, men den udvikles ikke ved, at Lovgivningsmagten siger: Her er Penge, brug dem! Man maa netop overlade til Samsundsaaanden og Folkets gode Dndomme at støtte disse Formaal, men det er ikke Lovgivningsmagtens Sag. — Det ærede Medlem vil ogsaa have Præmie til Mergelundersøgelser. Da jeg, som jeg allerede før berørte, var paa de jydske Heber, iagttog jeg netop med stor Glæde, hvorledes man søgte Mergel, og at man ogsaa med stor Befrustning fik den frem. Det ærede Medlem kommer saaledes virkelig for silde i denne Henseende, thi Sagen gaar allerede nu sin gode og jevne Gang, og disse 500 Rd. kunne ikke hjælpe meget. Jeg tror snarere, det kan skade, naar man siger: Naar I begynde en Sag, kom da til Lovgivningsmagten og til Staten; der er en Kasse, vi Alle kunne gribe

i og faae Hjælp af! Jeg mener: Nei. — Det er allerede berørt, at naar det ærede Medlem talte om de store Præmier og Kapitaler, som Bønderne fik, var det en forkert, feil og skjæv Fremstilling af Forholdet. — Det ærede Medlem sluttede med, at enhver Statsborger skal gjøre sit Yderste for at udvikle Samsundet, og det er sandt; jeg vil ogsaa efter ringe Evne gjøre, hvad der staar i min Magt i saa Henseende, og jeg har efter min simple Forstand gjort, hvad jeg kunde, idet jeg, som sagt, har overtaget Ledelsen af en Syge- og Understøttelseskasse for Arbeidere. Jeg gjør, hvad jeg kan, og jeg har, som ligeledes nævnt, selv tre Brødre i Arbeidsklassen; men naar man er kommen med Fordring for Exempel paa Understøttelse af Kommunekassen eller paa fri Sygehjælp, har jeg altid sagt, at dette var forkert. Naar vi ville udrette Noget og ville reformere, fordi vi føle det Tryk, der findes, maa vi først og fremmest vende Tanken indad, og de, der ville reformere Andre, maa først reformere for sig selv. Vil en Anden paatage sig at være Leder, hvad jo næsten Enhver af os er til en vis Grad, maa det Første, vi gjøre, være, at vi faae dem, som vi stille os i Spidsen for, til at vende Tanken indad, saaledes at de anspænde deres Kræfter og Evner for at gjøre Fremgang og komme til at staa paa deres egne Ben. Det er netop derfor jeg mente, at der ved Lovforslaget om den kommunale Valgrets Uvidelse var en Anledning til at gjøre Noget, idet Folk derved fik Leilighed og Midler til at styre deres egne Anliggender. — Jeg skal ikke opholde Thinget længere; jeg vil kun minde om, at jeg ikke gaar med og ikke vil gaa med til slige Forflag.

Spølsen: Jeg skal i Modspætning til hvad den ærede sidste Taler sluttede med, nemlig, at han ikke vilde gaa med til disse Forflag, begynde med at erklære, at jeg vil gaa med, idetmindste til eet af dem. Jeg har i og for sig ikke ønsket eller ventet, at saadanne Forflag skulde komme frem paa Finantsloven, — og de ere vistnok fremkomne temmelig uforberedte —, men efterat de nu engang ere komne frem, vil jeg ikke kunne være med til